Dynamika układów wieloczłonowych

Kolokwium wykładowe

08 czerwca 2015 r.

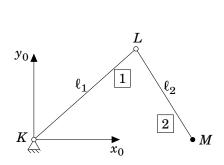
- **1.** Na rysunku 1. przedstawiono schemat mechanizmu. Zapisać dla niego równania kinematyki przy pomocy trzech rodzajów współrzędnych uogólnionych. Wykonać czytelne rysunki z naniesionymi oznaczeniami. Punkt M zawsze znajduje się na osi x_0 globalnego układu współrzędnych. Nie są wymagane równania w postaci macierzowej. Nie dopisywać równań więzów kierujących, ani dodatkowych par kinematycznych. Porównać dwa wybrane rodzaje współrzędnych uogólnionych pod kątem wydajności i algorytmizacji.
- 2. W układzie współrzędnych związanym z j-tym członem znajdują się punkty P i Q. Niech krzywa $\varkappa$ będzie zbiorem takich punktów K, że odległość punktu K od punktu P jest dwa razy większa, niż odległość punktu K od punktu Q. Z kolei w układzie współrzędnych związanym z i-tym członem wyszczególniono punkt A. Człony i-ty są ze sobą związanie w ten sposób, że punkt A zawsze znajduje się na krzywej $\varkappa$. Zapisać równanie więzów kinematycznych opisujących taką parę kinematyczną. Wyznaczyć niezerowe elementy macierzy Jacobiego, które wynikają z tego równania więzów.
- **3.** Podać warunki, które muszą być spełnione, aby równania układu $\Phi(q) = 0$ były niezależne. Czy kryterium to określa jednoznacznie o niezależności równań w całym obszarze, w którym spełnione jest równanie więzów? Sprawdzić, czy równania więzów:

$$\boldsymbol{\Phi}(\boldsymbol{q}) = \begin{bmatrix} q_1^2 + q_2^2 - 2 \\ (q_3 - q_1)^2 + q_2^2 - 2 \end{bmatrix}$$

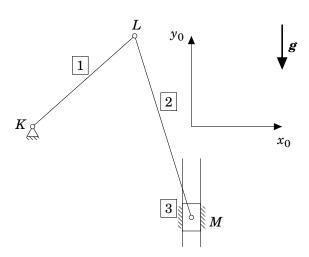
są niezależne dla punktów:

$$\mathbf{q}_A = \begin{bmatrix} \sqrt{2} & 0 & \sqrt{2} \end{bmatrix}^T$$
  $\mathbf{q}_B = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}^T$ $\mathbf{q}_C = \begin{bmatrix} 0 & \sqrt{2} & 0 \end{bmatrix}^T$

- **4.** Zdefiniować więzy nadmiarowe. Czy dla dowolnego mechanizmu możne je wskazać jednoznacznie? W jaki sposób więzy nadmiarowe wpływają na obliczanie sił reakcji? Jakie konsekwencje obliczeniowe i techniczne ma istnienie więzów nadmiarowych w mechaniźmie?
- 5. Na rysunku 2. przedstawiono mechanizm korbowo-wodzikowy. Zapisać dla niego macierzowe równania więzów, dobierając odpowiednio jego wymiary, masy oraz położenia punktów charakterystycznych. Wyznaczyć wszystkie elementy niezbędne do rozwiązania zadań o prędkościach i przyspieszeniach (za wyjątkiem szczegółów wektora Γ).
  - Zapisać pełne równania dynamiki mechanizmu, uwzględniając siły grawitacji. Przyjąć, że znajduje się on w jednorodnym polu sił grawitacyjnych. Napisać liniowy układ równań pozwalający na wyznaczenie wektora przyspieszeń $\ddot{q}$.
- **6.** Podać definicję indeksu różniczkowego dla równań różniczkowo-algebraicznych. Jaki indeks ma ostatnie równanie linowe, które należało zapisać w zadaniu **5.**? Na czym polega stabilizacja więzów?

Rysunek 1.: Do zadania 1.

Rysunek 2.: Do zadania 5.